

Türk Eczacıları Birliği'nin İthal İlaçlara İlişkin Savunduğu Görüşler

"Türkiye kendi ilacını üretebilen 35 ülkeden biridir. İlaç pazarı 1996 ve 1997 yıllarında ortalama %17 civarında bir artış göstererek 2 milyar 300 milyon dolara ulaşmıştır.

Ülkemizde 100'e yakın firmadan 65'inin üretim yapmasına karşın kanser ilaçları, gen teknolojisi ile üretilen ilaçlar, bazı serum ve aşılar henüz üretilmemektedir. İlaç yokluğunda insan hayatının tehlikeye girmesi söz konusudur. Bu nedenle üretilmeyen ilaçların ithal edilmesi kuşkusuz zorunlu görülmektedir. Ancak ülkemizde üretilmesine karşın, vitaminler, mineraller, bitkisel ürünler gibi çok sayıda ilacın da ithal edildiği görülmektedir.

Gümrük Birliği ile ülkemizde bir ithal çılgınlığı yaşanmakta, ithal ilaç oranı %22'lere ulaşmaktadır. Gelecek yıllarda bu oran daha da artacaktır.

Ülkemizde bulunan 28 çok uluslu ilaç firmasının ancak %10'unun üretim yaptığı, diğerlerinin fason üretime yöneldiği veya doğrudan ithalata girdikleri görülmektedir. 1997'de ithal ilaca ödenen miktar 380 milyon dolardır. Dikkat çekici bir diğer husus da üretici firmaların ülkemizde ürettikleri bazı ilaçları ithal izni alarak yurtdışından getirmeye başlamalarıdır.

İlaç firmalarının ithalata yönelmesinin ve ithalatçıların artmasının en önemli nedenleri:

✓ Firmaların her başvuruda yeni fiyat alarak enflasyonun üstünde karlılık sağlamaları,

✓ Yurtdışından vadeli alınan ilaçları ülkemizde peşin satarak, hiçbir yatırım yapmadan ciddi karlar elde etmeleri,

✓ İthal ilacın fiyat belirlemede karlılık dışında %22 gibi bir genel masrafın olması dolayısıyla karlılığın anormal artması,

✓ Sürşarj uygulanmasına ithal ilaçlarda da başlanması, olarak saptanabilmektedir.

İlaç sanayii ile uzaktan yakından ilgisi olmayan kimi ithalatçı firmaların yurtdışından getirmek istedikleri bazı ilaçlara Sağlık Bakanlığı'nın ruhsat vermemesi durumunda bu ürünlere Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'ndan kısa sürede ruhsat alabilmeleri de önemli bir olumsuzluk olarak ortaya çıkmaktadır.

NE YAPILABİLİR?

Üretimin azalıp ithalatın artması, hemen her ülke için önlem alınması gereken ciddi bir sorunun ortaya çıktığını gösterir. Üretim yapmayıp, ithal yolunu seçen ülkeler sömürgeleşmekle karşı karşıya kahrılır. Alınması gereken önlemleri şöyle sıralamak olasıdır;

1) İthal edilen ilacın tüketim miktarı hesaplanarak yılda üç dört kez ithaline izin verilmeli,

2) Ülkemizde üretilen ilaçların ithaline izin verilmemeli,

3) Çoğu gereksiz olan ilaçların ithaline izin verilmemeli,

4) Eczacılar yönünden bakıldığında ise karlılıkları düşük, vadeleri oldukça kısa olan bu ilaçlar için karlılığın ve vadenin artırılması gerekmektedir.

Dünyada tüm ülkeler kendi sanayilerini geliştirmek için çaba harcarken, bizler de ülkemizde ithal ilaçların giderek artmasını ve ilaç sanayimizi bitirmesini önlemeliyiz."

Yukarıda belirtilen görüşler 6 Mayıs 1998 tarihinde Sağlık Bakanlığı'nda yapılan toplantıda dönemin Sağlık Bakanı'na, İlaç ve Eczacılık Genel Müdürü'ne sunulmuştur.

Yaklaşık 25 yıldır ilaçta dışa bağımlılığa karşı görüşlerimiz ve ilaçta patent uygulamasına karşı görüşlerimiz tüm halkımıza ve yetkililere sunulmuştur. Bu ülkede ithal ilaçta yaşanan ve yaşanabilecek sorunlar yıllardır yaptığımız toplantılarda açıklanmış, gerekli önlemlerin alınması taleplerimiz yetkililere iletilmiştir.